

RUBRIEK 1: EENGEMAAKTE MARKT, INNOVATIE EN DIGITAAL BELEID
Programma voor de eengemaakte markt (nieuw), inclusief COSME

BEVOEGDE ACTOREN BINNEN DE EUROPESE INSTELLINGEN

Europese Commissie	Directoraat-Generaal Interne markt, industrie, ondernemerschap en KMO's (DG GROW) COSME+: Comité voor het concurrentievermogen van ondernemingen en voor kleine en middelgrote ondernemingen
Raad van de EU	Raad Concurrentievermogen Groep Concurrentievermogen en Groei
Europees Parlement	Commissie Interne markt en consumentenbescherming

INHOUD

Context van het initiatief	<p>De Commissie lanceerde op 7 juni haar voorstellen voor een nieuw programma voor de ééngemaakte markt om consumenten mondiger te maken en te beschermen en de vele kmo's in Europa in staat te stellen ten volle van een goed functionerende eengemaakte markt te profiteren. Het nieuwe programma zal het bestuur van de interne markt van de EU versterken. Het zal de concurrentiepositie van Europese ondernemingen en in het bijzonder KMO's verbeteren, de gezondheid van mens, dier en plant en dierenwelzijn bevorderen en een kader voor de financiering van Europese statistieken vaststellen.</p> <p>BRON: Persbericht Commissie</p>
Doelstellingen van het initiatief	<p>Het programma heeft tot doel de werking van de interne markt te verbeteren. Het streeft ernaar het bestuur van de interne markt te versterken, het concurrentievermogen van het bedrijfsleven (met name KMO's) te ondersteunen, de gezondheid van mens, dier en plant en het welzijn van dieren te bevorderen en een kader vast te stellen voor de financiering van Europese statistieken. Het voorgestelde programma moet door vereenvoudiging een flexibeler en soepeler kader bieden dat tot doel heeft te zorgen voor een interne markt die goed en op de meest kostenefficiënte wijze functioneert. Vereenvoudiging ontstaat door het bundelen van activiteiten die eerst via zes afzonderlijke programma's werden gefinancierd, namelijk 1) concurrentievermogen van ondernemingen, 2) consumentenbescherming, 3) consumenten en eindgebruikers van financiële diensten, 4) beleidsvorming op het gebied van financiële diensten, 5) beleidsvorming op het gebied van de voedselketen, en 6) het Europees statistische programma. Daarnaast worden ook activiteiten gebundeld die voordien werden gefinancierd uit verschillende begrotingsonderdelen van de Commissie.</p> <p>In dit voorstel kiest de Commissie duidelijk voor een nieuwe benadering op het terrein van de interne markt. Het versterken van de <i>governance</i> van de interne markt staat hierbij voorop. Ook erkent de Commissie dat</p>

	<p>het vaststellen van regels slechts een eerste stap is en dat het net zo belangrijk is dat de regels ook functioneren, oftewel de handhaving ervan. De Commissie wil daarnaast inzetten op het beter informeren van bedrijven en burgers over hun rechten en de wijze waarop regels moeten worden toegepast, waaronder het versterken van de deskundigheid van rechters. Concreet worden genoemd; informatie-instrumenten, opleidingsprogramma's, samenwerking tussen bevoegde autoriteiten tussen lidstaten onderling en autoriteiten en de Commissie. Actuele analyses, studies en evaluaties op basis van hoogwaardige, vergelijkbare en betrouwbare gegevens moeten volgens de Commissie bijdragen aan doeltreffende handhaving, de modernisering van het rechtskader van de Unie en de snelle aanpassing ervan aan de voortdurend veranderende omgeving.</p> <p>Het voorgestelde programma moet uiteindelijk een flexibeler en soepeler kader bieden om zo te zorgen voor een interne markt die goed en op de meest kostenefficiënte wijze functioneert. Hierbij moet worden gezocht naar synergiën en moeten overlappingsen en versnippering van ondersteuning van de interne markt worden voorkomen. Daarnaast onderstreept de Commissie het belang van betrouwbare en vergelijkbare statistieken om het ontwikkelen, monitoren en evalueren van EU-beleid te ondersteunen.</p> <p>BRON: Rijksoverheid NL</p> <p><u>COSME+</u> Het voorstel van het integraal EU-programma voor de interne markt wordt begroot op 4 miljard euro en maakt onderdeel uit van het pakket met commissievoorstellen voor het Meerjarig Financieel Kader 2021-2027. Het groepeert een zestal programma's waaronder het voorstel voor opvolgprogramma van COSME (2014-2020), goed voor 24% van het totale programmabudget. Het nieuwe COSME plus programma (COSME+) heeft als doelstelling het concurrentievermogen van het Europees KMO-bedrijfsleven te ondersteunen: dit gebeurt meer specifiek door een versteviging van het concurrentievermogen van KMO's, met verschillende specifieke steunmaatregelen die additionaliteit op EU-vlak hebben: een betere toegang tot markten (internationalisering van KMO's), een gunstig ondernemingsklimaat voor KMO's, competitieve sectoren, industriële modernisering en het stimuleren van ondernemerschap (art 3 (2) (b)). Enkel het niet-financiële deel van het huidige COSME, wordt in het COSME+ programma overgenomen cf. art. 4 (2) (a) en is goed voor zo'n 1 miljard euro. De financiële instrumenten die onder het COSME-programma vielen, worden met het oog op rationalisatie en vereenvoudiging ondergebracht in het InvestEU fonds en zijn gebudgetteerd op 2 miljard euro. Het opvolgvoorstel van COSME (met inbegrip van de financiële instrumenten) wordt dus begroot op een totaal van 3 miljard euro, een significante stijging tov. de 2,3 miljard euro in COSME 2014-2020.</p>
Beleidsopties	<p><u>COSME+</u> Europese KMO's zijn van vitaal belang voor het creëren van (duurzame) groei in de Europese Unie (EU). KMO's zijn de motor van de Europese economie: zij maken 99% uit van alle ondernemingen in Europa, zorgen</p>

	<p>voor twee derde van de werkgelegenheid en dragen in belangrijke mate bij aan het scheppen van nieuwe banen. Op het vlak van concurrentievermogen en ondernemerschap staan KMO's in de EU echter nog steeds voor enkele grote uitdagingen, zoals goede toegang tot financiering, goede toegang tot markten en een goed ondernemersklimaat. Het programmaonderdeel COSME richt zich op deze knelpunten. In dit nieuwe commissievoorstel wordt voorgesteld het huidige op zichzelf staande COSME-programma, gericht op de KMO's onderdeel te maken van het programma voor de interne markt. De doelstelling van dit onderdeel is het verbeteren van de concurrentiekracht van bedrijven, met bijzondere nadruk op het KMO's en het realiseren van toegevoegde waarde door maatregelen die voorzien in verschillende vormen van steun aan KMO's, toegang tot markten inclusief internationalisering van het KMO, een gunstig ondernemersklimaat voor KMO's, het concurrentievermogen van sectoren, de modernisering van de industrie en het stimuleren van ondernemerschap.</p> <p>Voor COSME is in het commissievoorstel 3 miljard euro (inclusief financieringsinstrumenten) begroot. Dit is een stijging van ruim 30% t.o.v. de huidige 2,3 miljard euro. Er wordt voorgesteld de twee financiële instrumenten die eerder onder het COSME-programma vielen onderdeel te maken van het bredere nieuw op te richten InvestEU fonds. Ook andere Europese financieringsinstrumenten zullen onder dit InvestEU fonds gaan vallen, waarmee een vereenvoudiging wordt nagestreefd. Het voorstel is inhoudelijk grotendeels een voortzetting van het huidige COSME-programma, waaronder de grotere, succesvolle acties onder het huidige COSME, zoals het <i>Enterprise Europe Network</i> en de mentorschapsregeling voor nieuwe ondernemers (voormalig '<i>Erasmus for Young Entrepreneurs</i>') en de clusteracties. Verder komen een groot aantal kleinere programmaonderdelen in het huidige COSME-programma niet terug in het voorstel.</p> <p>Voorstellen van steunmechanismes:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) verschillende steunvormen aan KMO's; (b) KMO toegang tot markten en aanpak van globale en maatschappelijke uitdagingen, EU industrieel leiderschap in globale waardeketens (E.E.N); (c) aanpak van marktbelemmeringen, administratieve lastenverlaging, het creëren van een KMO-vriendelijk klimaat in de interne markt; (d) het faciliteren van de groei, ontwikkeling van vaardigheden, industriële transformatie van productie- en dienstensectoren; (e) steun aan competitieve ondernemingen en sectoren, strategische samenwerking in de waardeketens via ecosystemen en clusters (<i>Joint cluster initiative</i>); (f) bevordering van een ondernemersklimaat en –cultuur <i>Mentoring</i> voor nieuwe ondernemers (de opvolger van het huidige <i>Erasmus for Young Entrepreneurs</i> (EYE)), ondersteuning van start-ups, duurzaamheid en scale-ups. <p><u>Consumenten, normalisatie, aanbesteden en mededingingsbeleid</u> Het programma bevat middelen om op diverse manieren bij te dragen aan de Europese doelstellingen van het consumentenbeleid als onderdeel</p>
--	--

	<p>van de interne markt. Het gaat hier onder andere om middelen voor verbetering van de samenwerking tussen nationale autoriteiten die toezien op het consumentenrecht, middelen voor organisaties die de belangen van consumenten vertegenwoordigen, middelen voor verbetering van de uitvoering van markttoezicht op producten om zo de productveiligheid te vergroten en zorgen voor goede voorlichting aan de consument zodat die in staat is voor zijn recht op te komen. Europese normen die door Europese normalisatie-instellingen zijn ontwikkeld vormen met name op het terrein van goederen door de harmoniserende werking een belangrijke basis voor het goed functioneren van de interne markt voor goederen. Maar ook op andere terreinen spelen normen een belangrijke rol in het ondersteunen van de Europese doelen van de interne markt. Normalisatie wordt grotendeels door de markt zelf gefinancierd maar kent ook een bijdrage uit Europees budget om de ontwikkeling van normen te stimuleren en te ondersteunen. Het mededingingsbeleid wordt in belangrijke mate beïnvloed door dynamische ontwikkelingen op het gebied van mededingingsvoorwaarden op de interne markt, met name in verband met artificiële intelligentie, algoritmen, big data, cyberveiligheid en forensische technologie, waarvan het tempo en de omvang moeilijk in te schatten zijn. Voor het onderdeel mededinging kent het programma daarom een nieuw element met budget voor mededinging in het digitale tijdperk. Dit onderdeel van het programma kent de nodige flexibiliteit omdat wordt verwacht dat nodig zal zijn om in te spelen op de veranderende behoeften. Het programma kent ook de mogelijkheid om middelen in te zetten om maatregelen te ondersteunen op het vlak van aanbesteden. Zoals professionalisering van overheidsinkopers, betere toegang tot aanbestedingsmarkten voor KMO's, bevordering van de digitale transformatie van aanbestedingen en gegevensverzameling en analyse.</p> <p><u>Consumenten en eindgebruikers van financiële diensten en beleidsvorming op het gebied van financiële diensten</u></p> <p>Het voorstel geeft aan dat consumenten erg afhankelijk zijn van de markt voor financiële diensten. Daarom is het belangrijk om consumenten en andere eindgebruikers te betrekken bij beleidsvorming op het gebied van financiële diensten. Het voorstel bevat daarom middelen voor specifieke activiteiten om consumenten en andere eindgebruikers van financiële diensten meer te betrekken bij de beleidsvorming van de Unie op dat gebied. Dit is vergelijkbaar met het programma voor financiële diensten in de periode 2017-2020. Het voorstel geeft ook aan dat de implementatie en ontwikkeling van de interne markt voor financiële diensten, de financiële stabiliteit en de kapitaalmarktunie voor een groot deel afhankelijk zijn van voorstellen, welke gebaseerd zijn op een gedegen analyse. Om dit te bereiken zou de Commissie een actieve rol moeten hebben in i) het monitoren van financiële markten en financiële stabiliteit, (ii) het beoordelen de implementatie van wetgeving door lidstaten, (iii) het evalueren of bestaande wetgeving nog adequaat is en (iv) het identificeren van gebieden waar mogelijk nieuwe risico's ontstaan. Stakeholders zouden continue moeten worden betrokken in deze beleidsproces. Deze</p>
--	--

activiteiten worden onder andere ondersteund door analyses, trainingsmateriaal, evaluaties en statistiek.

Programma voedselketen

De nieuwe voorgestelde verordening moet bijdragen aan de doelstelling om te komen tot een hoog niveau van gezondheid voor mensen, dieren en planten in de hele voedselketen en op aanverwante gebieden, onder meer door ziekten en plaagorganismen te voorkomen en uit te roeien, het welzijn van dieren te verbeteren en een duurzame voedselproductie en -consumptie te ondersteunen. Er wordt € 1,68 mld toegekend aan deze doelstelling. Nieuw is dat de doelstelling is verbreed ten opzichte van de huidige situatie met activiteiten voor de preventie van voedselverspilling en de bestrijding van voedsel fraude en met activiteiten voor de ondersteuning van duurzame productie en consumptie van levensmiddelen. Ten opzichte van situatie in de periode 2014-2020 blijven de doelstelling en indicatoren voor wat betreft preventie en bestrijding van dier- en plantenziekten gelijk, waardoor de structuren voor het financieel beheer gelijk blijven.

De acties die in aanmerking komen voor financiering zijn veterinaire en fytosanitaire noodmaatregelen ten aanzien van in bijlage III opgenomen dierziekten of zoönosen of na de bevestiging van de aanwezigheid van een of meerdere plagen of wanneer de gezondheidsstatus van mensen, dieren of planten in de Unie rechtstreeks in gevaar komt. In aanvulling hierop is de invulling via jaarlijkse of meerjarige veterinaire en fytosanitaire programma's voor de uitroeiing, bestrijding en bewaking van de in bijlage III opgenomen dierziekten en zoönosen en voor planten schadelijke organismen, deels gelijk gebleven. Deze programma's worden uiteengezet in nationale werkprogramma's en uiterlijk 31 mei van het jaar voorafgaand aan de geplande uitvoeringsperiode bij de Commissie ingediend. Deze werkprogramma's worden door de Commissie vastgesteld door middel van uitvoeringshandelingen.

De lijst van dierziekten en zoönosen die in aanmerking komen voor financiering in het kader van noodmaatregelen en voor financiering in het kader van uitroeiings-, bestrijdings- en bewakingsprogramma's wordt vastgesteld op basis van vigerende Europese diergezondheidswetgeving Verordening (EU) 2016/429; (EU)2160/2003 en (EU) 999/2001. Verder blijft het in de nieuwe situatie onveranderd dat als er dierziekten opduiken die een nieuwe bedreiging voor de Unie kunnen vormen, de Commissie de bevoegdheid behoudt om via een gedelegeerde handeling de lijst van dierziekten en zoönosen te wijzigen.

Europese statistiek

Dit onderdeel van het programma zorgt voor het juridisch kader voor de ontwikkeling, productie en verspreiding van Europese statistieken voor de periode 2021–2027. Voor het statistiek programma wordt er een stijging van 21,9 % voorgesteld t.o.v. de huidige MFK-periode. Hierin wordt op basis van het beleid van Unie, zoals bepaald in het VWEU, de behoefte aan statistische informatie voor de ondersteuning van de taken van de Unie vastgelegd. De voorgenoemde acties die moeten bijdragen aan de specifieke doelstellingen van dit onderdeel van het programma zijn in een bijlage van het voorstel nader uitgewerkt. Daarnaast zijn verschillende bepalingen in de verordening opgenomen met betrekking

	<p>tot voorwaarden ten aanzien van het verkrijgen van financiële bijdragen van de Unie in de vorm van subsidies voor de uitvoering van het statistisch programma. De beleidsprioriteiten en de daaraan gekoppelde statistische informatie worden vervolgens in de jaarlijkse werkprogramma's van de Commissie en in specifieke wetgeving concreter gedefinieerd en uitgewerkt.</p> <p>BRON: Rijksoverheid NL</p>
Verwachte effecten van het initiatief	<p>Zie hierboven.</p> <p><u>COSME+</u> Cf. Doelstellingen COSME+: Deze zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vergemakkelijken van toegang tot financiering; - Ondersteunen van internationalisering en toegang tot markten; - Creëren van een klimaat dat gunstig is voor het concurrentievermogen; - Stimuleren van een ondernemerscultuur.
Soort initiatief	<p>Wetgevend initiatief (gekwalificeerde meerderheid) Rol Europees Parlement: medebeslissing</p>
Verdragsartikel	<p>Artikel 114, artikel 43, lid 2, artikel 168, lid 4, onder b), artikel 173 (COSME+) en artikel 338 VWEU</p>
EU-regelgeving	<p>Titel van het voorstel: Verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van het programma voor de eengemaakte markt, het concurrentievermogen van ondernemingen, met inbegrip van kleine en middelgrote ondernemingen, en Europese statistieken, en tot intrekking van de Verordeningen (EU) nr. 99/2013, (EU) nr. 1287/2013, (EU) nr. 254/2014, (EU) nr. 258/2014, (EU) nr. 652/2014 en (EU) 2017/826</p>

TIMING

Verwachte publicatie voorstel	Het voorstel werd op 7 juni 2018 gepubliceerd.
Behandelend Voorzitterschap	Bulgarije, Oostenrijk, Roemenië, Finland

CONSULTATIE DOOR DE EUROPESE COMMISSIE OVER HET INITIATIEF

Openbare raadpleging	<p><u>Algemeen</u> Tussen 10 januari en 9 maart 2018 vond volgende raadpleging plaats: "Openbare raadpleging over EU-financiering op het gebied van investeringen, onderzoek en innovatie, kleine en middelgrote ondernemingen en de interne markt".</p> <p>Geen informatie beschikbaar over een eventuele openbare raadpleging over het Programma voor de eengemaakte markt.</p> <p><u>COSME</u> (1) Openbare raadpleging over 'Tussentijdse evaluatie van het programma voor het concurrentievermogen van ondernemingen en voor kleine en middelgrote ondernemingen, COSME (2014 - 2020)'</p> <p>Deze raadpleging liep van 10/5/2017 tot 31/8/2017</p>
----------------------	--

	<p>https://ec.europa.eu/info/consultations/interim-evaluation-programme-competitiveness-enterprises-and-small-and-medium-sized-enterprises-cosme-2014-2020_nl</p> <p>(2) Openbare raadpleging over investeringen, O&I, KMO's en ééngemaakte markt</p> <p>Deze raadpleging liep van 10 januari tot 9 maart 2018</p> <p>https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/factual-summary-mff-consultation-investments-research-innovation.pdf</p> <p>Vlaams Gewest nam deel (cf. supra)</p>
Routekaart	<p><u>COSME</u></p> <p><i>'Interim Evaluation of the Programme for the Competitiveness of Enterprises and small and medium-sized enterprises (COSME)'</i></p> <p>http://ec.europa.eu/smart-regulation/roadmaps/docs/plan_2016_223_cosme_mid_term_evaluation_en.pdf</p> <p>De consultatie over deze routekaart liep van 12/2016 tot 10/2017.</p>
Aanvangseffectbeoordeling	Informatie niet beschikbaar.
Voorstel van regelgeving en effectbeoordeling	<p>Verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van het programma voor de eengemaakte markt, het concurrentievermogen van ondernemingen, met inbegrip van kleine en middelgrote ondernemingen, en Europese statistieken, en tot intrekking van de Verordeningen (EU) nr. 99/2013, (EU) nr. 1287/2013, (EU) nr. 254/2014, (EU) nr. 258/2014, (EU) nr. 652/2014 en (EU) 2017/826</p> <p>Effectbeoordeling</p> <p><u>COSME</u></p> <p>ANNEX 15: PROGRAMME SPECIFIC ANNEX ON COSME van SWD(2018) 320 final PART 1/2 en 2/2 COMMISSION STAFF WORKING DOCUMENT IMPACT ASSESSMENT als begeleidend document bij voorstel van Verordening (enkel Engelstalig)</p>

BEVOEGDE ACTOREN BINNEN VLAANDEREN

Trekkend minister	Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport
Trekkend beleidsdomein	Beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie Departement Economie, Wetenschap en Innovatie
Betrokken ministers	Geert Bourgeois, Minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw Liesbeth Homans, Viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en armoedebestrijding
Betrokken beleidsdomeinen	Beleidsdomein internationaal Vlaanderen Beleidsdomein Landbouw en Visserij Beleidsdomein Omgeving Beleidsdomein Kanselarij en Bestuur

VLAAMSE ANALYSE VAN HET VOORSTEL

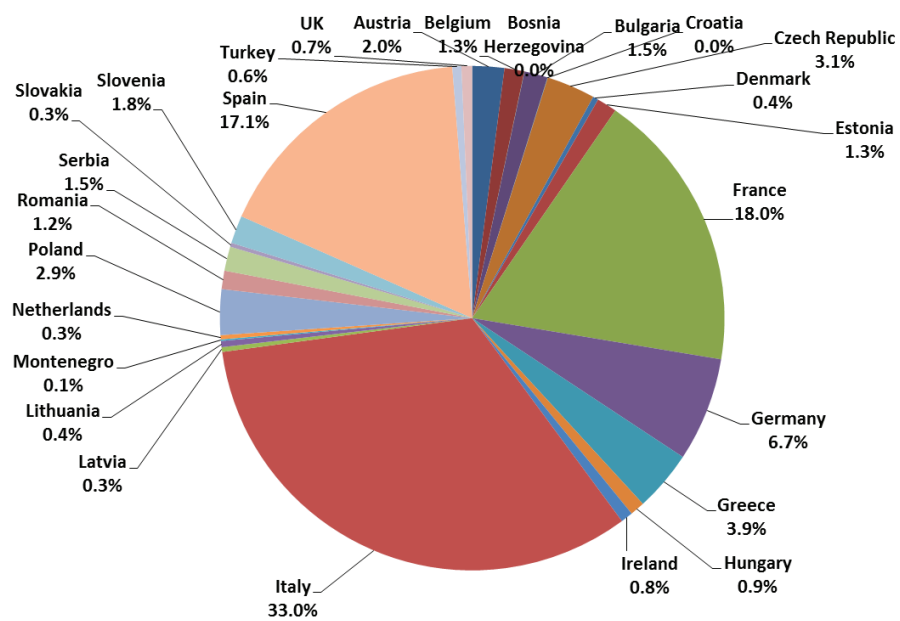
Juridisch

Vlaamse bevoegdheid	<u>COSME</u> Steun en advies aan bedrijven, handelsvestiging en handelshuur, prijsbeleid en buitenlandse handel.
Vlaamse rechtsinstrumenten	<u>COSME</u> -

Beleidsmatig

Huidig beleid	<u>COSME</u> COSME is een Europees programma waarvan bepaalde acties interessant zijn voor deelname door Vlaamse KMO's, met een budget van 2,3 miljard euro. Cosme bestaat uit vier onderdelen: <ul style="list-style-type: none"> • Financiële instrumenten voor KMO's: meer dan 60% van het budget: 1,4 miljard euro • Toegang tot markten: 21,5% van het budget: EEN valt hieronder. • Business omgeving: 11%, waaronder het KMO-beleid • Ondernemerschap: 2,5%, waaronder <i>Erasmus for Young Entrepreneurs</i> (EYE)
Vlaamse context van het initiatief	<u>COSME</u> Vlaanderen is een KMO-economie bij uitstek zoals in de rest van de EU. Zowel in aantal als qua werkgelegenheid vormen KMO's de overgrote meerderheid van de economie.
Relevantie EU-doelstellingen voor Vlaanderen	<u>COSME</u> De COSME-doelstellingen, m.n. het faciliteren van toegang tot financiering, het ondersteunen van internationalisering, de toegang tot markten, en het scheppen van een klimaat dat gunstig is voor het concurrentievermogen en het stimuleren van een ondernemerscultuur blijven zeer relevant voor Vlaanderen.
Geschiktheid van de beleidsopties voor Vlaanderen	<u>COSME</u> De meeste elementen van het programma zijn relevant voor de Vlaamse KMO-bedrijfs wereld en - belanghebbenden (middenveld, clusters, TPOs)
Verwachte effecten van het initiatief in Vlaanderen	<u>COSME</u> Vlaanderen ontvangt COSME-steun voor het AIO-FIT-partnerschap in het <i>Europe Enterprise Network</i> . E.E.N Vlaanderen is daarnaast tevens actief in het <i>Erasmus for Young Entrepreneurs</i> en onder meer in kleinschaligere acties rond <i>peer learning</i> en capaciteitsopbouw voor clusters. Financieringsinstrumenten (bron: EIF map) Totale financiering vanuit het EU EIF naar het Vlaams Gewest is goed voor een totaalbedrag van 607 miljoen euro van 18 662 deals bij 6 229 KMO's, samen goed voor 18 7564 jobs (stand van zaken: 24/07/2018). Vooral de provincies Antwerpen en Oost-Vlaanderen zijn het actiefst in deelname. Kansen: internationalisering voor KMO's, gunstigere financieringsvoorwaarden en ruimer aanbod bij commerciële en nationale promotionele banken (PMV) door EU-garantiefaciliteiten. Vooral micro-ondernemingen zijn het grootste deel van de LGF-begunstigden, Mogelijkheden zijn echter nog onvoldoende bekend en benut. De Commissie heeft in totaal 1,4 miljard euro opzijgezet voor de financiële instrumenten

Loan Guarantee Facility en *Equity Facility for Growth* in COSME. Belgische deelnemers aan LGF zijn het Waalse Sowalfin, Participatiefonds Vlaanderen en Belfius, goed voor 41 miljoen euro naar 466 KMO's als indirecte begunstigen.

België totaliseert 1.3% van de bestedingen onder deze COSME-garantiefaciliteit. Er is nog geen Belgische deelname in EFG noch in EFSI (bron: COSME PC meeting)

BETROKKENHEID VAN DE VLAAMSE BELANGHEBBENDEN

Vlaamse belanghebbenden	<p><u>COSME</u> Vlaamse KMO's, kandidaat-ondernemers en <i>scale ups</i></p>
Consultatie van de Vlaamse belanghebbenden	<p><u>COSME</u> Via EEN (Enterprise Europe Network)</p> <p>Met 124 antwoorden op de publieke consultatie 2018 staat België op de 3e plaats na Spanje (155) en Italië (127). Vier antwoorden waren afkomstig van regionale autoriteiten.</p> <p>Vlewa organiseerde op 4 juli 2018, samen met het departement EWI, een informatiesessie over de nieuwe voorstellen inzake COSME (als onderdeel van het Interne Markt Programma).</p>
Door de Vlaamse belanghebbenden verwachte effecten	<p><u>COSME</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Verdere vereenvoudiging en rationalisatie, maar werkend als <i>stand alone</i> programma - Synergiën met Horizon Europe en ESIF - Sterkere rol en proactieve afstemming van TPO van de LS - Verderzetting van succesvolle acties onder COSME (E.E.N, financiële instrumenten, IPR-helptesk voor Azie...) - KMO vriendelijk en aandacht voor nieuwkomers in COSME - Minder versnippering door minder kleinschalige acties

EERSTE VLAAMSE STANDPUNTBEPALING

COSME

Vlaanderen wenst de **doelstellingen van het huidige COSME-programma – zij het in aangepaste versie op basis van de COSME-ervaringen – verder te zetten.**

- 1) De ambitie voor een pragmatische vereenvoudiging door de integratie van COSME met vijf andere programma's is een stap in de goede richting op voorwaarde dat het nieuwe kader goed inspeelt op de behoeften van KMO's, namelijk modernisering, digitalisering, competitieve sectoren en handel binnen de ééngemaakte interne markt, m.a.w. er moeten **voldoende synergiën** voorzien worden tussen de verschillende onderdelen van het **Single Market programma zelf**. Vooral industriële sectoren lijken aandacht te krijgen, ook modernisering in dienstensectoren vragen verdere aandacht: over de verderzetting van toerisme-acties wordt niet gesproken in het voorstel. Vlaanderen is voorstander hiervan, maar met een gereduceerd budget (t.o.v. huidige COSME).
 - 2) **Onderzoek en innovatie zijn motoren voor concurrentiekracht** van ondernemingen, dit geldt vooral voor KMO's: Vlaanderen schat in dat de toegevoegde waarde voor KMO's hoger zou zijn als het nieuwe COSME als **stand alone programma** zou functioneren. Voor onderzoek en innovatie zou dit voor meer **synergiën met andere programma's in de eerste plaats Horizon Europe** kunnen zorgen.
- Op het vlak van begeleiding van het KMO-instrument kan E.E.N bv. met de opgebouwde H2020 expertise een belangrijkere rol vervullen binnen het toekomstige EIC van Horizon Europe. Vlaanderen is voorstander voldoende innovatieacties te voorzien in het nieuwe COSME die **complementariteiten met het regionale KMO-ecosystemen** versterken. Om een te grote fragmentatie, duplicatie en overlap van initiatieven met EU-acties tegen te gaan, zouden de ToR van EEN ook overleg met TPO en clusterorganisaties moeten bepalen.

Bovenstaande elementen dienen weerspiegeld te worden in de **governance** werking van het Single Market Programma en van Horizon Europe om synergiën maximaal te benutten in een stand alone werking.

Vlaanderen verwelkomt de verdere inzet op de gerealiseerde **COSME-successen (EEN, financiële instrumenten) in COSME plus**. Het samenbrengen onder één dak van de financiële instrumenten uit H2020 en COSME draagt bij tot **transparantie en eenvoud voor KMO's**. De rationalisatie in het InvestEU Fonds mag echter niet ten koste gaan van het behoud van synergieën met 'grants'. COSME+ steun kan in een betere capaciteitsopbouw en geografisch evenwichtigere spreiding voorzien voor KMO-financiering onder InvestEU SME window.

Vlaanderen verwelkomt *blended finance*, en wenst meer informatie over het comité waar zal ondergebracht worden op vlak van lidstaatvertegenwoordiging, m.a.w. kunnen lidstaten hun zeg doen in COSME of InvestEU?

Financiële instrumenten

Zie fiche InvestEU Fonds.

Toegang tot markten

In het huidige Cosme-programma is ook een aantal KMO internationalisatie-acties die **overlappen en in concurrentie treden met acties van de Trade Promotion Organisations** van de lidstaten: missies, zendingen, deelname aan handelsbeurzen. Dit kan contraproductief werken voor KMO's door de complexiteit en ondoorzichtigheid van initiatieven. Vlaanderen is voorstander dat voor handels- en investeringspromotie het **subsidiariteitsprincipe** gerespecteerd wordt. Vlaanderen vraagt hiervoor meer aandacht voor

partnering met de *Trade Promotion Organisations* van de lidstaten om complementariteit en synergie met de Europese acties te versterken: in het EEN-netwerk kan meer overleg met TPO's bijdragen tot wederzijdse afstemming van de ecosystemen voor KMO-internationalisatie met als positieve resultaten (1) vereenvoudiging voor KMO's op vlak van diensten voor betere toegang tot markten en (2) een kostenefficiëntie in programma's die elkaar versterken en niet teveel beconcurreren. Vlaanderen wenst dat kleinschaligere acties (*Business beyond Borders* en *Ready2Go*) een uitdovend karakter hebben met oog op efficiëntiewinsten of om ze aan te wenden in een grotere geïntegreerd geheel van acties

Vlaanderen steunt de aanbevelingen van de TPO's van de gewesten (FIT, BIE en Awex):

- **De werking van Europe Enterprise Network (EEN):** is aan financiële versterking toe gelet op het uitgebreidere takenpakket van mentoring en coaching voorzien voor de toekomstige EIC. *Trade Promotion Organisations* van de lidstaten dienen deel uit te maken van EEN om maximale complementariteit tussen KMO beleid en internationaal handelsbeleid te garanderen, en ook de link naar het regionaal ecosysteem te versterken;
- **Cluster Internationalisation Program.** Vlaanderen verwelkomt het *Joint Cluster Initiative*, maar de resultaten voor KMO's van de acties ten gunste van clusterorganisaties zijn onvoldoende zichtbaar. De impact voor ondernemingen moet duidelijker worden: de ecosystemen van clusters van de lidstaten zouden gestroomlijnd kunnen worden met E.E.N om deze impact te versterken.
- **IPR (*Intellectual Property Rights*) Helpdesk in China en Azië:** worden door Vlaamse bedrijven zeer gewaardeerd gelet op grote vraag vanuit EU-bedrijven i.v.m. IPR-uitdagingen in deze regio en gelet op export naar EU. Middelen voor IPR-helpdesks dienen **prioriteit** te krijgen voor de regio Azië, daar waar onlangs middelen van aantal helpdesks werden gereduceerd. IPR-problematiek geldt niet zozeer in Latijns Amerika.

REACTIE VANUIT VLAANDEREN OP DE EUROPESE CONSULTATIE

Openbare raadpleging, routekaart, aanvangseffectbeoordeling en/of effectbeoordeling	<u>COSME</u> Vlaanderen*/België heeft deelgenomen aan openbare raadplegingen voor KMO's en interne markt
---	---

EERSTE SUBSIDIARITEITSINSCHATTING

1. *Bevoegdheid van de Europese Unie*

Algemeen

De bevoegdheid van de Unie voor dit voorstel is gezien de uiteenlopende onderwerpen die deel uit maken van het programma gebaseerd op verschillende rechtsgrondslagen. Het gaat om de volgende artikelen en beleidsterreinen:

- De interne markt (artikel 114 VWEU);
- Veterinaire en fytosanitaire maatregelen (artikel 43, lid 2, en artikel 168, lid 4, onder b, VWEU);
- (COSME) De bevordering van een gunstig klimaat voor de ontwikkeling van ondernemingen, met name van kmo's (artikel 173 VWEU); en
- Statistieken voor het beleid van de Unie (artikel 338 VWEU).

2. *Evaluatie van de subsidiariteitstoets van de Europese Commissie*

- a. Noodzakelijkheidstest

COSME

De Europese Commissie heeft het optreden van de Unie in de effectenbeoordeling van COSME 2014-2020 op basis van de openbare consultatie voldoende gemotiveerd.

b. EU-meerwaardetest

Zie 3

c. Conclusie

Idem a.

3. Eerste subsidiariteitsinschatting

a. Noodzakelijkheidstest

COSME

Het Europees subsidieprogramma is ingebed in een overkoepelend programma ééngemaakte markt. Dit schijnt alvast kosteffectiever te zijn omdat het incentives zou geven voor de uitwerking van een EU-regelgevend kader ter bevordering van de interne marktwerking en voor rationalisatie en schaal-economieën door middel van een EU ecosysteem dat de concurrentiekracht van EU KMO's wenst te versterken.

Zonder COSME zou elke lidstaat noodgedwongen bilaterale of multilaterale samenwerkingsverbanden opzetten met andere lidstaten met mogelijke risico's tot gevolg: gebrek aan coördinatie en een fragmentatie van netwerken. Concurrentie tussen de lidstaten onderling wordt aangewakkerd eerder dan een industrieel concurrentievoordeel te hebben t.o.v. globale handelspartners. Dit kan best bewerkstelligd en gestroomlijnd worden in een centraal beheerd programma.

b. EU-meerwaarde test

COSME

Het optreden door de Unie biedt onder meer schaalvoordelen voor contacten met extra-EU landen/regio's waar dit goed werkt. Ook EYE, het uitwisselingsprogramma voor ondernemers en het netwerk EEN bieden duidelijk meerwaarde. De EU-meerwaarde van het programma wordt anderzijds kritisch beoordeeld door handelsbevorderende organisaties van de lidstaten die COSME-initiatieven als concurrentie zien door teveel overlap met hun werking. Er wordt sterk aangestuurd om meer complementariteit in te bouwen in het toekomstige COSME plus programma om de rol van TPOs sterker in te zetten voor winwinsten tussen EU en nationaal en regionaal KMO beleid.